

Ed.

10. Frumvarp til laga

[10. mál]

um ráðstafanir vegna flutninga sjósaltaðrar og ísvarinnar síldar af fjarlægum miðum sumarið 1969.

(Lagt fyrir Alþingi á 90. löggjafarþingi, 1969.)

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist Flutningasjóður síldveiða. Sjávarútvegsmálaráðherra setur reglugerð um stjórn og rekstur sjóðsins, og skal kostnaður af stjórn og rekstri hans greiðast af fé sjóðsins.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán og endurlána Flutningasjóði eða takast á hendur sjálfskuldarábyrgð á láni, sem Flutningasjóður tæki, svo og að veita Flutningasjóði lán úr ríkissjóði, að fjárhæð allt að 30 milljónum króna eða jafnvirði hennar í erlendri mynt, til greiðslu útgjalda samkvæmt lögum þessum. Stjórn Flutningasjóðs annast lántökur þessar fyrir hönd sjóðsins.

2. gr.

Stjórn Flutningasjóðs skal annast flutninga saltaðrar síldar af fjarlægum miðum til íslenzkra hafna sumarið 1969. Er henni heimilt að taka á leigu allt að fimm flutningaskip í þessu skyni og gera aðrar ráðstafanir, er nauðsynlegar teljast til að tryggja flutningana, þ. á m. að ráða nauðsynlegt starfsfólk vegna flutninganna, svo og til að veita söluleyfi á fersksíld í umboði viðskiptamálaráðuneytisins. Í reglugerð. sem sjávarútvegsmálaráðherra setur skal kveðið nánar á um þessi atriði. Kostnaður af þessum ráðstöfunum skal greiðast úr Flutningasjóði. Enn fremur skal setja í reglugerð ákvæði um sölu og afhendingu á tunnum og salti úr flutningaskipum á miðunum og greiðslur fyrir þær vörur.

Greiða skal úr Flutningasjóði styrki til flutninga á sjósaltaðri og ísvarinni síld samkvæmt reglum, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur. Stjórn Flutningasjóðs skal annast greiðslu flutningastyrkja.

3. gr.

Tekjur Flutningasjóðs er gjald, að fjárhæð kr. 100.00 á tunnu, er greiða skal af útflutningsandvirði hverrar tunnu saltaðrar síldar, sem unnin er úr síld veiddri á Norður-, Norðaustur- og Austurmiðunum á árinu 1969. Sé síldin notuð til niðurlagningar eða flökunar til útflutnings greiðist tilsvarendi gjald. Gjaldið er miðað við heiltunnu. Skal Síldarútvegsnefnd draga gjald þetta frá útflutningsandvirði hverrar útfluttrar tunnu, áður en kemur til greiðslu andvirðisins til síldarsaltenda og greiða það í Flutningasjóð, svo fljótt sem unnt er. Aðrir útflytjendur skulu á sama hátt inna tilsvarendi gjald af hendi í Flutningasjóð. Tekjum Flutningasjóðs samkvæmt þessari grein skal varið til greiðslu útgjalda samkvæmt 1. og 2. gr. og endurgreiðslu lána ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr.

Verðlagsráð sjávarútvegsins skal, við ákvörðun fersksíldarverðs sumarið 1969, taka fullt tillit til þessa gjalds til Flutningasjóðsins samkvæmt 1. mgr., þannig að helmingur gjaldsins sé borinn uppi af sjómönnum og útvegs mönnum, en hinn helmingurinn af síldarsaltendum.

4. gr.

Nú reynist inneign í Flutningasjóði, eftir að endurgreidd hafa verið lán ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr., svo og útgjöld samkvæmt 1. og 2. gr., og skal hún þá geymd á sérstökum reikningi til næsta árs. Inneign þessari skal varið til greiðslu kostnaðar vegna ráðstafana, er gerðar kynnu að verða vegna flutninga sjósaltaðrar og ísvarinnar síldar sumarið 1970, svo sem sjávarútvegsmálaráðherra kveður á um með reglugerð. Verði ekki gerðar slíkar ráðstafanir, skal inneigniinni ráðstafað samkvæmt ákvörðun Verðlagsráðs sjávarútvegsins.

Reynist tekjur Flutningasjóðs samkvæmt 3. gr. ekki nægja til endurgreiðslu lána ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr., svo og útgjalda samkvæmt 1. og 2. gr., skal sá mismunur (skuld) greiddur af útflutningsandvirði saltsíldarframleiðslunnar úr síld veiddri á Norður-, Norðaustur- og Austurmiðunum á árinu 1970. Síldarútsvegsnefnd skal draga mismun þennan (skuld) frá útflutningsandvirðinu og greiða í Flutningasjóð, áður en kemur til greiðslu andvirðisins til síldarsaltenda, en stjórn Flutningasjóðs skal verja fénu til endurgreiðslu á skuldum sem safnast hafa. Verðlagsráð sjávarútsvegsins skal taka fullt tillit til þessa mismunar (skuldar), ef til kemur, við verðákvörðun sumarsíldar til söltunar vorið 1970, og skipta honum til helminga milli útgerðarmanna og sjómanna annars vegar og síldarsaltenda hins vegar.

5. gr.

Sjávarútsvegsráðgjafi getur sett reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara, þar á meðal um framkvæmd söltunar um borð í veiðiskipum, flutninga, losun flutningaskipanna, löndunarstaði o. fl.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Um frumvarp þetta, sem lagt er fyrir Alþingi samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, visast til fylgiskjals hér á eftir.

Fylgiskjal.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um ráðstafanir vegna flutninga sjósaltaðrar og ísvarinnar síldar af fjarlægum miðum sumarið 1969.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Sjávarútsvegsráðgjafi hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til að gera ráðstafanir vegna framleiðslu sjósaltaðrar sumarsíldar á miðunum norðaustur og austur af Íslandi til að koma í veg fyrir rýrnun markaða fyrir saltsíldarframleiðslu landsmanna, svo og til hagsbóta fyrir þá, sem hlut eiga að saltsíldarframleiðslunni á sjó og í landi.

Nefnd, sem skipuð var hinn 2. apríl s. l. til að gera tillögur um hagnýtingu síldar á fjarlægum miðum sumarið 1969, hefur gert tillögur um ráðstafanir vegna flutninga sjósaltaðrar og ísvarinnar síldar af fjarlægum miðum á komandi sumri. Nefndin, sem skipuð var fulltrúum samtaka sjómanna, útsvegsmanna, síldarsaltenda, síldar- og fiskimjölsverksmiðja og Síldarútsvegsnefndar, stóð einróma að tillögum þessum, eftir að hver fulltrúi hafði ráðfært sig við samtök sín.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist Flutningasjóður síldveiða. Sjávarútsvegsráðgjafi setur reglugerð um stjórn og rekstur sjóðsins og skal kostnaður af stjórn og rekstri hans greiðast af fé sjóðsins.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán og endurlána Flutningasjóði eða takast

á hendur sjálfskuldarábyrgð á láni, sem Flutningasjóður tæki, svo og að veita Flutningasjóði lán úr ríkissjóði, að fjárhæð allt að 30 milljónum króna eða jafnvirði hennar í erlendri mynt, til greiðslu útgjalda samkvæmt lögum þessum. Stjórn Flutningasjóðs annast lántökur þessar fyrir hönd sjóðsins.

2. gr.

Stjórn Flutningasjóðs skal annast flutninga saltaðrar síldar af fjarlægum miðum til íslenzkra hafna sumarið 1969. Er henni heimilt að taka á leigu allt að fimm flutningaskip í þessu skyni og gera aðrar ráðstafanir, er nauðsynlegar teljast til að tryggja flutningana, þ. á m. að ráða nauðsynlegt starfsfólk vegna flutninganna, svo og til að veita söluleyfi á fersksild í umboði viðskiptamálaráðuneytisins. Í reglugerð, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur, skal kveðið nánar á um þessi atriði. Kostnaður af þessum ráðstöfunum skal greiðast úr Flutningasjóði. Enn fremur skal setja í reglugerð ákvæði um sölu og afhendingu á tunnum og salti úr flutningaskípum á miðunum og greiðslur fyrir þær vörur.

Greiða skal úr Flutningasjóði styrki til flutninga á sjósaltadri og ísvarinni síld samkvæmt reglum, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur. Stjórn Flutningasjóðs skal annast greiðslu flutningastyrkja.

3. gr.

Tekjur Flutningasjóðs er gjald, að fjárhæð kr. 100.00 á tunnu, er greiða skal af útflutningsandvirði hverrar tunnu saltaðrar síldar, sem unnin er úr síld veiddri á Norður-, Norðaustur- og Austurmiðunum á árinu 1969. Sé síldin notuð til niðurlagningar eða flökunar til útflutnings, greiðist tilsvarendi gjald. Gjaldið er miðað við heiltunnu. Skal Síldarútvegsnefnd draga gjald þetta frá útflutningsandvirði hverrar útfluttrar tunnu, áður en kemur til greiðslu andvirðisins til síldarsaltenda og greiða það í Flutningasjóð, svo fljótt sem unnt er. Aðrir útflytjendur skulu á sama hátt inna tilsvarendi gjald af hendi í Flutningasjóð. Tekjum Flutningasjóðs samkvæmt þessari grein skal varið til greiðslu útgjalda samkvæmt 1. og 2. gr. og endurgreiðslu lána ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr.

Verðlagsráð sjávarútvegsins skal, við ákvörðun fersksíldarverðs sumarið 1969, taka fullt tillit til þessa gjalds til Flutningasjóðsins samkvæmt 1. mgr., þannig að helmingur gjaldsins sé borinn uppi af sjómönnum og útvegs mönnum, en hinn helmingurinn af síldarsaltendum.

4. gr.

Nú reynist inneign í Flutningasjóði, eftir að endurgreidd hafa verið lán ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr., svo og útgjöld samkvæmt 1. og 2. gr., og skal hún þá geymd á sérstökum reikningi til næsta árs. Inneign þessari skal varið til greiðslu kostnaðar vegna ráðstafana, er gerðar kynnu að verða vegna flutninga sjósaltadrar og ísvarinnar síldar sumarið 1970, svo sem sjávarútvegsmálaráðherra kveður á um með reglugerð. Verði ekki gerðar slíkar ráðstafanir, skal inneigninni ráðstafað samkvæmt ákvörðun Verðlagsráðs sjávarútvegsins.

Reynist tekjur Flutningasjóðs samkvæmt 3. gr. ekki nægja til endurgreiðslu lána ásamt vöxtum samkvæmt 1. gr., svo og útgjalda samkvæmt 1. og 2. gr., skal sá mismunur (skuld) greiddur af útflutningsandvirði saltsíldarframleiðslunnar úr síld veiddri á Norður-, Norðaustur- og Austurmiðunum á árinu 1970. Síldarútvegsnefnd skal draga mismun þennan (skuld) frá útflutningsandvirðinu og greiða í Flutningasjóð, áður en kemur til greiðslu andvirðisins til síldarsaltenda, en stjórn Flutningasjóðs skal verja fénu til endurgreiðslu á skuldum sem safnast hafa. Verðlagsráð sjávarútvegsins skal taka fullt tillit til þessa mismunar (skuldar), ef til kemur, við verðákvörðun sumarsíldar til söltunar vorið 1970, og skipta honum til helminga milli útgerðarmanna og sjómanna annars vegar og síldarsaltenda hins vegar.

5. gr.

Sjávarútvegsmálaráðherra getur sett reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara, þar á meðal um framkvæmd sóltunar um borð í veiðiskipum, flutninga, losun flutningaskipanna, löndunarstaði o. fl.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 2. júní 1969.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.